

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 złr., półrocznie 8 złr., kwartalnie 4 złr., miesięcznie 1 złr. 35 ct. W miejscu rocznie 12 złr., półrocznie 6 złr., kwartalnie 3 złr., miesięcznie 1 złr.

Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“ otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 złr.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkanaście po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francji w Paryżu wyłączenie agencya p. Adama, 4, Rue Clément 4.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Najjaśniejsza Pani powróciła 12 b. m. po południu z Irlandyi do Wiednia.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najwyższym postanowieniem z dnia 7 marca br. nadać najlaskawiej przeniesionemu w stan stałego spoczynku ekspedjentowi pocztowemu pierwszej klasy, Michałowi Werhannowskiemu we Lwowie, w uznaniu jego wieloletniej wiernej i chwalebnej służby srebrny krzyż zasługi z koroną.

Minister-prezydent, jako kierownik ministerstwa spraw wewnętrznych, mianował adjunkta budownictwa w Galicyi, Romualda Iszkowskiego, inżynierem w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Obwieszczenie

c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 6 marca 1880 r. l. 2237 pr. w sprawie wyłączenia gmin Straszewice i Kobło stare z okręgu c. k. starostwa i c. k. sądu powiatowego w Samborze i wcielenia ich do okręgu c. k. starostwa i c. k. sądu powiatowego w Starem mieście.

Na mocy rozporządzeń wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 18 lutego 1880 l. 839/M.J. i wys. c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 26 lutego 1880 l. 1971 zostają gminy Straszewice i Kobło stare z dniem 1 maja 1880 r. wyłączone z okręgu c. k. starostwa i c. k. sądu powiatowego w Samborze i wcielenie do okręgu c. k. starostwa i c. k. sądu powiatowego w Starem mieście. Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Obwieszczenie.

Z powodu prac przygotowawczych do przypadającego na dniu 30 kwietnia 1880 losowania obligacyj funduszów ind. Wielkiego Księstwa Krakowskiego, Galicyi zachodniej

i wschodniej zostaje, począwszy od 20 marca 1880, zastawiane przepisywanie obligacyj, któreby przy przepisaniu musiały dostać odmienną numerą. Po ogłoszeniu wyniku losowania przepisywanie obligacyj na nowo się rozpocznie. Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa
jako dyrekcyi funduszów indemn.
Lwów, dnia 12 marca 1880 r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 15 marca.

Francya zaczyna znowu świat polityczny zajmować swojemi przesileniami. Senat francuzki musi się pochwalić tem, że uchwałą odrzucającą art. 7 ustawy edukacyjnej chwilowo zepchnął na drugi plan nawet domysły i kombinacye o aliansie Rosyi z Francją przeciw Niemcom. Uchwała ta wywołała poniekąd przesilenie, w którym nie same osoby ministrów w grę wchodzi, lecz co ważniejsza i co gorsza zarazem, całe stronnictwa i systemy polityczne przez nie reprezentowane. Taka to już polityczna dola Francyi, że rzadko w niej przesilenie ogarnia sam gabinet, lecz zazwyczaj zaostrza się zasadniczo i wprowadza w grę jeżeli nie samą formę rządu i konstytucyę, to przynajmniej główne urządzenia państwa. Tym razem całkiem wyraźnie nadaną została przesileniu tendencya nieprzyjazna dla senatu, któremu większość republikańska Izby nie chce przebaczyć śmiałego czynu nawet w takim razie, gdyby już późniejszą uchwałą zechciał sam osłabić doniosłość uchylenia art. 7. Senat, jak się zdaje, nie myśli nawet o takim osłabieniu uchwały powziętej po dojrzałym namyśle i długim zastanowieniu, a gdyby to uczy-

nił, nie uśmierzyłoby pewnie gniewu swoich przeciwników, wobec świata zaś zupełnie wyzułoby się z powagi.

Jeżeliby dalszy przebieg przesilenia doprowadził w końcu do ustąpienia Freycineta na rzecz więcej radykalnego odcienia większości republikańskiej, rozpoczęłyby się na dobre takie walki konstytucyjne, jakie wypełniły historię trzeciej republiki w pierwszych sześciu latach jej istnienia. Dziś chwilowo tylko znalazła się w senacie większość konserwatywna w skutek przystąpienia lewego centrum do obozu Simona. W razie powołania skrajniejszych żywiołów do steru, chwilowa koalicya zmieniałaby się w stałą, i senat byłby tem, czem był do 5 stycznia 1878 za czasów Brogliego i Buffeta. Konserwatyści zdają się być obojętni na tę zmianę, gdyż zdaniem ich radykalizm oficjalny doszedł już do szczytu w gabinecie Freycineta, wysilił się tak, że dalsze stopniowanie jest niemożliwe. Zdanie to nie odpowiada rzeczywistej sytuacji. W sprawie ustawy edukacyjnej istotnie gabinet obecny reprezentuje już system najskrajniejszy, ale po za tą jedną sprawą Freycinet nie idzie zgodnie z radykałami, owszem stara się demonstracyjnie okazać pewną troskliwość o interesa konserwatywne. Cała przepaść dzieli tu Freycineta od żywiołów, które dziś w Izbie zapowiadają kracytę parlamentarną przeciw senatowi.

Ale ministrów powołuje Grevy, którego umiarkowanie nadto jest wytrwałe, żeby kapitulować miał zaraz za pierwszym atakiem radykalizmu. Grevy dziś więcej zbliżony jest w zasadach politycznych do Simona i Dufaure'a aniżeli do Gambetty i Freycineta, więc po nim prędzej możnaby się spodziewać powołania gabinetu

Simon-Dufaure. Taki gabinet w dzisiejszych stosunkach musiałby zacząć misyję swoją od kroku, za który byli ministrowie Buffet, Broglie i Fourtou omal nie popadli w stan oskarżenia. Gabinet Simon-Dufaure musiałby rozwiązać Izbę deputowanych i z wszelką stanowczością zaapelować do wyborców, aby ocalili przyszłość polityczną i całe znaczenie Francyi wobec zagranicy. Jak zmienne są koleje polityczne w Francyi, skoro dziś dwaj weterani republiki, niemal jej twórcy śmiało mogliby wobec dawnych zwolenników i wielbicieli swoich uciec się do środka zastosowanego przed trzema niespełna laty przez pp. Buffet i Fourtou! I jakżeż tu wierzyć w stałość systemów politycznych we Francyi, jakżeż polegać na tych stereotypowo powtarzanych zapewnieniach, że republika stoi już niewzruszona i nieda się zachwiać? Brzmi to złośliwie, ale zgodnym jest z dzisiejszym rozwojem stosunków, że dopóki istnieją republikaństwo we Francyi, dotąd republika będzie tam przebywać jedno przesilenie po drugim, aż w końcu stanie się dojrzałym owocem dla imperyalizmu. Musiałby pojawić się drugi Thiers, żeby wreszcie Francuzi zapamiętali sobie raz na zawsze, że we Francyi republika może być tylko konserwatywną.

Jest jeszcze jedna możliwa ewentualność, i to najgorsza: ustąpienie Grevyego. Dziś już i z tą ostatecznością trzeba się liczyć, bo Grevy jest nieugiętym charakterem politycznym a dla zaszczytnego stanowiska, jakie dziś zajmuje, ani na krok nie odstąpi od zapatrywania, które uważa za jedynie zbawienne i jedynie możliwe w dzisiejszej Francyi.

Pejedynek Tarły z Poniatowskim.

IV.

Taka jest treść dziewiątego listu *Szpiega politycznego i pospolitego*, o którym mówili sami najważniejsi stronnicy Poniatowskich, że „całe nie do rzeczy napisany“. Pamflet ten sprawił, że zaciekleść wojewody lubelskiego, zasilona teraz nowym materiałem, wzrosła na nowo i wybuchnęła gwałtowniejszym niż dotąd płomieniem. Dotknięty mocno w miłości własnej, której miał bardzo dużo, Tarło szymbik już krokiem zdążył do katastrofy. Jakkolwiek nie miał na to dowodów, przypisywał autorstwo paszkwili starremu Poniatowskiemu, i pod dnem 3 listopada napisał do niego „kartkę“, pełną nieprzyzwoitych wyrażen. W liście tym, pisany po francuzku, a znanym tylko z współczesnego przekładu, Tarło, który uchodził przeciwnie za gorliwego reprezentanta równości szlacheckiej, przypomina zasłużonemu senatorowi niskie pochodzenie, mówiąc wyniosło: „Ojciec WMPana nigdy nie był sposobny pójść w paragon z człowiekiem mnie równym“, poczem sędziwego tego męża wyzywa na awanturniczą walkę i daje mu wybór broni „czy szpadę, czy dźwidę, czy pikę, czy bajonet, czy pistolety, czy muszkiet, czy armatę, czy beczkę prochu.“

W odpowiedzi na tę prowokacyę odpisał wojewoda mazowiecki tego samego dnia zwięźle, spokojnie, choć nie bez przymieszki soli attyckiej. Zapewniwszy najsamprzód, że ani sam nie pisał inkryminowanego pamfletu, ani nie zna autora, wyraża zdziwienie, „co za sprawę w tej całej historii“ ma jego oj-

ciec; „był szlachcicem województwa krakowskiego“, a więc „równy wszystkim innym królestwa tego“. A na końcu daje starzec porywczemu wojewodzie zasłużoną naukę, ujętą jednak w formę umiarkowaną i pełną godności: „Mówię zaś WMPanu, że młodym będąc, miałem w sobie krew burzącą, jak kto inny, ale przynam się WMPanu, że teraz nie mam tej ochoty bić się z kim na dzidy, ani na szpady, mniej jeszcze na armaty, albo na beczkę prochu, tem bardziej, że żadnej do tego nie widzę racyi.“

Na tę „tak dyskretną i pomiarkowaną“ odprawę, unosi się Tarło jeszcze bardziej.

— Będę miał satysfakcyę z was wszystkich — pisze nazajutrz — jak każdy poczciwy człowiek ma sobie mieć za poczciwość być waszym otwartym nieprzyjacielem... Co do syna WMPana, tego młodego i srode nowego pana, bo drugi dopiero tego imienia, to mi go WMPan przyslij i asekuruj go, że będę mierzył z pistoletu w szerz pasa, wyżej oka co do szpady.

Mniej umiarkowanym niż ojciec, okazuje się w korespondencyi książę Kazimierz, i trudno też wymagać, aby syn znośił obojętnie tak dotkliwe obelgi, rzucane nietylko na niego samego, lecz i na sędziwego rodzica. „Dowiedziawszy się o szaleństwach WMPana — pisze on 5 listopada — wyjechałem z Puław, bić się z nim, ale że sam się nie nauczyłem pojedykować na szpantony, i że tylko jeden Don Quichot z amarów oszalałszy, bić się chciał lancą przeciw wiatrakom, wzięwszy ich w swojej imaginacyi za olbrzymów, obieram sobie pistolety i szpadę.“

W sześć dni później, gdy Tarło nie przestał prowokacyi, mówi: „Daleko mniej szym byłś panem, niż mój dziad, nimes się ze swoją ożenił żoną — której pieniędzmi awansowałeś się, i którą miasto wdzięczno-

ści, teraz gardzisz... Zresztą rzecz dla mnie niepojęta, że tak długo bawiwszy w Paryżu, gdzie punkt honoru tak dobrze znajomy wszystkim, WMPan jeden nie wie, że jest to rzecz niepojęta, że młody człowiek, jak WMPan, kalumniami atakował człowieka w lecich podszłego, który przez samą swoją reputacyę nie powinien się trzpiota poddawać szaleństwu. Pożyteczniej by było dla WMPana, informować się o tem wszystkim, niżeli uczyć się wymiennie tańcować... Chcę się z WMPanem strzelać piechotą o dziesięć kroków, albo bliżej, jeśli się WMPanu podobało.“

Wznowiony zatarg nabierał coraz więcej rozgłosu, i coraz groźniejszy przybierał charakter, bo Tarło „kartki swoje po Polsce i za granicę sztafetami po całym świecie rozzesłał“, a „zawzięty na honor całej „familli“, nietylko wojewodę mazowieckiego, ale i księcia Imci podkanclerzego niesłusznie atakował, i na pojedynek po razy kilka w Warszawie wyzywał, i różne przykrości czynił deklarował, i nietylko na honor, ale i na życie odgrażał.“

Starsi członkowie „familli“ próbowali jeszcze zapobiedz walce, lecz było rzeczą jawną, że rzeczy zbyt daleko zaszły i że tylko krew zdoła ugasić zapaleczywość przeciwników.

— Kiedy satysfakcyi szukać mu należało — mówi później Tarło o księciu Kazimierzu w liście do stryja — z Góry, o pięć mil od Warszawy, do Puław uciekł. Kiedym się zbliżył o dwie mile od Puław, i kiedym mu kazał powiedzieć, że teraz ma czas szukać odemnie satysfakcyi, bo mu jej potem nie dam, jeżeli tę opuści okazję, od niedzieli wieczór do środy mi pojedynek naznaczył, a za co było nie nazajutrz?

Wojewoda lubelski, wysławszy do podkomorzego z Gniewoszewa z wspomnianą co

dopiero zapowiedzią towarzyszał swego znaku Tokarzewskiego, sam pojechał do stryja, do Celejowa, oddalonego tylko o milę od Puław, gdzie książę kanclerz w. koronny Załuski, i inni poważni ludzie „odwodzili go usilnie od pojedyunku“. Ale głuchy na wszelkie perswazye, zaczął się jeszcze bardziej w uporze; „w nocy o godzinie dziesiątej przysłał do Puław oficera swojego do księcia wojewody ruskiego, wyzywając go także, ażeby pod Markuszew (gdzie naznaczone miejsce pojedyunku z panem podkomorzym było) wyjechał.“

Na godzinę jeszcze przed terminem pojedyunku wyzywał Tarło ponownie księcia Augusta Czartoryskiego, „ponieważ obadwa w równej randze generałów lejtnantów zostawali“, na co miał odpowiedzieć książę:

— Niech pierwiej z panem Poniatowskim skończy, to potem ja z nim zacznę.

Zanosiło się więc na krwawe starcie.

Dnia 21 listopada zjechały się obie strony pod Markuszewem; szczęściem w sam czas przybył jeszcze książę kanclerz w towarzystwie Jana Tarły, księdza wiceprezydenta i deputatów trybunału lubelskiego, aby wręczyć jednemu i drugiemu mandat aresztu i własnoręczne pismo królewskie, zabraniające pojedyunku. „Aresztu się czekało i deputatów z Lublina“ — wymawia później podkomorzemu Tarło, zarzucając mu nadto, że w mieście dla zyskania na czasie, proponował jakiegoś „skrypta“, zapewne ugodowe, i że na placu, pierwszy zdecydował się na przyjęcie aresztu, prosił go, „żeby jego samego i jego familli nie afrontował“, z czego Tarło w swej nieposkromionej zawziętości wyciąga osobliwszy wniosek, mówiąc: „i w tem się osądził, że godzin był afrontów“, sam zaś szuka w tem chluby, że o nic takiego nie prosił...“

wy na ulicy Ormiańskiej. — Złożono w policji szkatułkę z okularami, znaną na ulicy Kościelnej.

† **Wojciech Sowiński**, znakomity pianista i kompozytor, autor *Stownika Muzyków Polskich*, umarł w Paryżu w 75 roku życia. Urodził się we wsi Łukaszówce na Podolu w 1805 r. Początkowy rozwój swego talentu zawdzięczał ojcu Sebestyanowi i bratu starszemu Janowi, który widząc znakomite zdolności młodzieńca, wyprawił go w 16 roku życia dla dalszego kształcenia się za granicę. Po dwuletnich studiach w Wiedniu i we Włoszech, młody Wojciech przybył około roku 1823 do Paryża i wkrótce zjednałszy sobie wziętość lekcyjami, odważył się wystąpić z publicznym koncertem, który od razu ustalił jego artystyczną sławę. Miarę jej może dać to, że niejednokrotnie występował pospołu z Thalbergiem i Lisztem i dotąd pamiętne są w muzycznym świecie paryskim te niepospolite tria. Muzykę zawsze traktował poważnie, w wielkim stylu. Wydane przezeń w tłumaczeniu francuskim *Śpiewy religijne polskie*, niektóre z biskupów francuskich zalecili duchowieństwu wprowadzić do kościołów swych diecezji. Był też pożądanym gościem u dworów Karola X, Ludwika Filipa, królowej Wiktorii i Leopolda króla Belgów, a także w salonach najwyższej arystokracji francuskiej. Na utrzymanie swoje korzystał bardzo mało, a większą część dochodów z koncertów obracał na wspomaganie ubogich rodaków. Bównież i testamentem przekazał część swego mienia na rozmaite zakłady polskie. Za granicą używał wielkiej wziętości; mniej znany był w kraju, chociaż do końca życia przewodnią myślą jego była praca dla pożytku tej ziemi, która go wydała.

— **A. Fieker**, prezydent centralnej komisji statystycznej, umarł w Wiedniu 13 b. m.

— **Budząca wielką sensację** sprawa feldmarsz. porucz. br. Otokara Prohazki i likwidatora Krieghammera, których w piątek rano niespodzianie aresztowano w Wiedniu, oczywiście stoi obecnie na pierwszym planie kroniki wiedeńskiej. Według szczegółowych doniesień ostatnich dzienników zdaje się wątpliwości nie ulegać, że powodem aresztowania była koncesja na urządzenie zakładu gry w San Marino, którą to koncesję rząd małej tej republiki uznał za podrobioną, a ponieważ znajdowała się w ręku generała Prohazki, musiało nastąpić aresztowanie tegoż, ile że pokazało się, iż tak generał Otokar Prohazka, jako też likwidator Krieghammer usiłowali spieniężyć ową podrobioną koncesję. Według *Deut. Ztg.* już przed kilkoma miesiącami obiegająca po Wiedniu wiadomość, że pewien wyższy wojskowy otrzymał od rządu San Marino koncesję taką, lecz bezpośrednio po tem konsul tego państwa w Wiedniu, p. König, zaprzeczył stanowczo i urzędowo tej wiści. Mimo to br. Prohazka sam już głosił, że w rzeczy samej posiada taką koncesję i czynił wszelkie zabiegi, ażeby ją sprzedać. Udawał się z tym interesem do kilku bankierów wiedeńskich, a nawet wypracował projekt racjonalnego urządzenia zakładu gry w San Marino. Jednakże wspomniane zaprzeczenie konsula sparaliżowało wszelkie jego zabiegi w Wiedniu, nikt bowiem wierzyć nie chciał w autentyczność jego koncesyi. — Łatwiej natomiast poszło w Paryżu, gdzie zrazu wprowadził bankier Fremy zerwał rokowania, gdy już były na ukończeniu, ale wnet potem zawzięła się spółka finansistów, do której przystąpił także p. Girardin, i która nabyła od br. Prohazki koncesję za dwa miliony franków, zaliczając mu zgóry jako zadatek 150 000 franków. Gdy jednak br. Prohazka pzwiercił do Wiednia, spółka paryska sprzedała nabytą od niego koncesję innemu konsorcyum za sumę 4 milionów franków, a jak daleko już postąpiły prace przygotowawcze, tego najlepiej dowodzi okoliczność, iż zamówiono już w Wiedniu za sumę 900.000 franków całe urządzenie przyszłego zakładu gry. Tymczasem widocznie i w Paryżu dowiedziano się prawdziwego stanu rzeczy. Pospały się do Wiednia listy z gwałtownymi wyrzutami i groźbami. Konsorcyum francuskie rozwiązało się, a br. Prohazka z sumy, którą otrzymał jako zadatek, zwrócił mu 110.000 franków. Śledztwo wprowadzie dopiero wykazę, kto właściwie podrobił koncesję, zdaje się jednak, że br. Prohazka był tutaj także oszukany, a to przez byłego dowódcę milicyi w San Marino, niejakiego Palamede Malpeli.

— **Zabytki literackie.** Jak donoszą dzienniki włoskie, O. Paolini Manciano, z zakonu Benedyktynów, odkrył w księżnicy opactwa Subiaco znaczną ilość cennych rękopisów z odległych wieków. W skarbie tym literackim znajdują się także rozmaite niezane dotąd pisma św. Tomasa z Akwinu, mianowicie życiorysy świętych Pańskich, kompletny zbiór kazań wielkopostnych, oraz kilka *quaestiones disputatae*. Autentyczność tych rękopisów zbadana i stwierdzona została przez najznakomitszych paleografów.

— **Pożar dnia 7 b. m.** zniszczył w północno-amerykańskim mieście St. Paul, w Stanie Minnesoty, składy kupieckie i zrzucił na milion dolarów szkody.

— **Kolizya statków.** Na rzece Tagu w pobliżu Lizbony zeszłej soboty dwa okręty

angielskie: parowiec pocztowy *Minho* i szalupa pancernika wojennego *Agincourt* wpadły na siebie w skutek nieostrożnej żeglugi. Szalupa zatonięła, przyczem dwaj majtkowie utracili życie.

— **Burza śnieżna** w nocy na 8 b. m. poczyniła znaczne uszkodzenia na liniach telegraficznych z Petersburga do Warszawy i do Berlina, do Rygi i Libawy, oraz z Wilna do Kijowa. Najwięcej ucierpiały linie z Dynaburga do Rzeżycy.

— **Zbrodniarza**, który przez wiele dni o zmroku na ulicach Strassbourg'a z nożem napadał na przechodzące kobiety, dotychczas jeszcze nie zdołano wyśledzić. Dochodzenie wykazało nadto, że ten sam napastnik w kilku wypadkach oblewał przechodzące panie jakimś gryzącym płynem, który mógł je pozbawić oczu a co najmniej oślepić.

— **O zatonięciu statku pocztowego Travencore**, należącego do Peninsularnej kompanii żeglugi, donoszą depezes z Tryestu: *Travencore*, z ładunkiem 1903 beczek jadąc z Aleksandrii do Brindisi, z powodu mgły wjechał na skały pod przyglądkiem Leukady i rozbił się. Poczętę i podróżnych uratowano. Dwa włoskie parowce pospieszyły na pomoc tonącemu statkowi, uszkodzenia jego wszakże były tak znaczne, że w krótkim czasie poszedł pod wodę. Tryest ponosi stratę 100 000 zł. w towarach jak guma, kadzidło i indygo, które wiozł *Travencore*. — Jeden z świadków naczynych katastrofy, bankier berliński p. Saloschin, który parowcem tym wracał z Egiptu do Europy, opowiada w *D. Ztg.*: Po jak najpiękniejszych dwóch dniach żeglugi pokładaliśmy się spokojnie w kajutach i pozasypiali. Kiedy naraz o godzinie 1/4 na 4 nad ranem uczuliśmy straszliwie wstrząśnienie. Prawie wszyscy podróżni, których było na statku około 60, zrzuceni zostali z łózek na ziemię. W największej trwodze biegło wszystko na pokład, ażeby się przekonać, co zaszło. Jakoż wnet mieliśmy świadomość smutnej rzeczywistości: parowiec nasz wjechał na wybrzeże i ugrzązł na jednej z iglic skalnych tak, że pochylony całkiem nie mógł się ruszyć z miejsca. Z powodu pochylenia statku nie podobna było utrzymać się na pokładzie. Opieszalność kapłana i całej załogi w usiłowaniu ocalenia statku zasługują na nagane publiczną. Po upływie dość długiego czasu, który był wiekiem całym dla przerażonych podróżnych, zawieszonych formalnie między życiem a śmiercią — kazał nareszcie kapitan spuścić na morze trzy łodzie ratunkowe, do których weszli podróżni. Ani kapitan, ani sternik nie wiedział, gdzie się znajdujemy. Już był dzień, kiedy łodzie nasze przybiły do wybrzeża pod rybarką osadą Castro, o 10 mil morskich pod Otranto. W drodze ztamąd na parowcu włoskim do Brindisi przebyliśmy na domiar niedoli straszliwą burzę w skutek której wszyscyśmy się pocherowali.

— **Królowa publicystka.** Grecki dziennik *Hestia* ogłosił przed kilku dniami artykuł, z wielką wgrwą napisany, o potrzebie zatrzymania w Grecyi i nadal klasztorów żeńskich. Według dzienników ateńskich autorką tego artykułu jest sama królowa grecka, Olga. — Dawniej już raz wiele mówiono o tem, że pewien wybornie napisany artykuł w *Timesie*, miał mieć za autorkę królowę angielską Wiktorję.

— **Brylantowa pani.** Na jednym z ostatnich obiadów oficyalnych w washingtonskim „Białym domu”, t. j. pałacu prezydenta Unii północno-amerykańskiej, a następnie podczas przyjęcia posła meksykańskiego tamże, niejaką pani Astor z New-Jorku wystąpiła w brylantach. Cenionych na półtora przeszło miliona zł. (800 000 dolarów). Nawet wśród krezusów amerykańskich brylanty te sprawiły wielką sensację. Dzienniki amerykańskie donosząc o tem dodają, że tajny agent policji, umyślnie wynajęty do tego, dułem i nocą strzeże mieszkania pani Astor w hotelu.

Z Izby sądowej.

(Proces socjalistów).

Kraków, 13 marca.

(Oryginalne sprawozdanie *Gazety Lwowskiej*).

(L.) Dziś, w 20 dniu rozprawy, przystąpił trybunał do słuchania świadków zamiejscowych.

Pierwszym z nich był p. Ryszard Cossa, obecny konceptista przy dyrekcji policji w Wiedniu. Zeznanie swoje zaprzysiężił ten świadek jeszcze podczas śledztwa sądowego. Po stosownym przemówieniu ze strony p. przewodniczącego, zeznał p. Cossa: „W połowie października 1878 r. otrzymałem od ówczesnego dyrektora policji lwowskiej, p. Tustanowskiego, list już rozczętowany, a adresowany do Englaendera. List ten został istotnie doręczony Englaenderowi, który jednak, odczytawszy go, nie zrozumiał jego treści i odniósł go do policji. W tym liście była wzmianka o mnie, tej treści: „Trzymajcie się ostrożnie, aby nie poznajcie się z Cossą”. Ta uwaga zniewo-

liła p. dyrektora do oddania mi tego listu, celem dochodzenia za osobą właściwego adresata. Nie trudno było mi się domyśleć, że tym Englaenderem jest właściwie Intender, a przyszło mi to tem łatwiej, że na adresie było wskazane mieszkanie Intendera. Zrobiłem tedy rewizję w mieszkaniu p. Adolfa Intendera, przy której aresztowałem jego i jego brata, ażeby nie nastąpiło porozumienie między nimi. Przy rewizji znalazłem dzieła socjalistyczne, program robotników, i list pisany przez Adolfa Intendera, już zapieczętowany, ale jeszcze niezadresowany. Treść tego listu stanowiła niejako *exposé* zapatrywani autora. W posiadanie drugiego listu, pisanego do p. Intendera, przyszedłem w ten sposób, że kazałem agentom nadzorować listonoszów, którzy nosili listy do apteki p. Ruckera, gdzie p. Intender był zatrudniony. Owóż tym sposobem przyszedłem do posiadania obu tych listów, adresowanych do Englaendera i obydwu, wraz z p. Adolfem Intenderem, oddałem do sądu. O organizacyi kołec rewolucyjnych i tajnych stowarzyszeń we Lwowie nie mam z własnego doświadczenia żadnych danych. Intender Adolf badany przezemnie w policji, zamierzał w ostatniej chwili poźnić jakieś zeznanie co do Lipskiego Antoniego (Ludwik Waryński) a zdawało mi się, że chce to uczynić za cenę wypuszczenia go na wolność. Z początku twierdził, że Lipski ukrywa się u Ożarowskiego, a dopiero później zeznał, że mieszka u Antoniego Mańkowskiego. Ofiarował się nawet zaprowadzić mnie do Mańkowskiego, ale nie przyjąłem propozycyi. Intender, mówiąc o Lipskim, powiedział mi, że jestto człowiek bardzo niebezpieczny, że gotów się nawet na mnie rzucić, na co odpowiedziałem, że się tego nie boję. Nie jest prawdą, jakoby protokół spisany przezemnie z Intenderem był fałszywy; spisałem go w przytomności radcy p. Friedricha, który również stawiał pytania. Cały ten protokół był spisany w obecności Intendera.

Przewodniczący czyni uwagę, że na tym protokole jest dopisek własnoręczny Intendera, prostujący pewne szczegóły, zawarte w protokole spisany przez świadka.

Na zapytania p. prokuratora, odpowiada świadek: Rewizję u p. Antoniego Mańkowskiego zrobiłem na pod-tawie zeznań Intendera, który jednak uprzedził mnie, że nie tam nie znajduję, bo „lis” Mańkowski, pali wszystkie listy po ich przeczytaniu. I w istocie nie nie znalazłem, prócz „należebnowego łózka” w mieszkaniu p. Mańkowskiego. Intender utrzymywał, że książki, które u niego znalazłem, otrzymał od Lipskiego.

Odczytano następnie nieco obszerniejsze zeznania świadka, poczynione w śledztwie, poczem wstał oskarżony Intender Adolf, celem poczynienia swoich uwag. Najpierw co do obu listów pisanych do „Englaendera” powtarza oskarżony, że p. Cossa był w ich posiadaniu już d. 20 października 1878, podczas gdy aresztowanie jego nastąpiło d. 21 października. Dalej powiada oskarżony, że p. Cossa trzymał go w areszcie przez 4 dni, spisywał sam protokoły a do podpisu przesyłał mu je do kaźni przez woźnego. Nie jest także prawdą, co zeznał p. Cossa, jakoby książki socjalistyczne znalazł w mieszkaniu Intendera schowane pod piecem. W aktach leży plan idealny pokoju Intendera, z którego można się przekonać, że nie tam pod piec schować nie można. W końcu zaprzecza Intender, jakoby miał zamiar wobec Cossy zdradzić Ant. Lipskiego lub kogokolwiek, i kończy swoje przemówienie żelzywymi wyrazami i obelgami przeciw świadkowi.

Przew. wzywa bardzo energicznie do porządku, każe wyprowadzić Intendera z sali i zapisać cały ten epizod do protokołu, poczem ogłasza wyrok, kondemnujący Adolfa Intendera, pozostającego na wolnej stopie, za obrazę honoru na trzydniowy areszt. Dalsze przesłuchanie tego świadka odbywa się w nieobecności Intendera.

Osk. p. Antoni Mańkowski powstaje przeciw zeznaniom świadka, jakoby w jego domu zastał nadliczbowe łózko. W tem łózku sypiał syn jego.

Na zapytanie dra Rosenblatta, odpowiada p. Cossa, że „Program robotników” znalazł w biurku Intendera między papierami. Sędzia przysięgły p. Mrazek (do świadka): Powiedziałś pan, że Intender twierdził, jakoby Lipski był bardzo niebezpieczną osobistością. W dalszym ciągu musiałś pan zapewne także zapytać Intendera, dla czego ten Lipski jest taki niebezpieczny?

P. Cossa. Nie, nie pytałem o to. P. Mrazek. Czy obydwu listy, które znalazły się w policji, były adresowane do Englaendera, czy tylko jeden?

P. Cossa. Nie przypominam sobie tej okoliczności.

Osk. Krasuski. P. Cossa powiedział tutaj i w śledztwie, że o Lipskim dowiedział się dopiero z ust Intendera. Jak wiadomo, rewizya u Intendera odbyła się dopiero 21 października 1878 u mnie zaś od-

była się już 19-go października 1878 i już wówczas wypytywał się p. Cossa o Antoniego Lipskiego.

Osk. Koturnicki zapytuje p. Cossę, czy jest prawdą, że policya lwowska oddała mu książki zabrane przed osądzeniem go w r. 1878?

Świadek. Po wypuszczeniu p. Koturnickiego z więzienia przesłał nam sąd jego i jego książki. P. Koturnicki musiał natychmiast wyjechać ze Lwowa, a ponieważ nie miał fundusów do opłaty frachtu, przeto prosił, ażeby mu wolno było książki złożyć u Limanowskiego. Policya przystała na to. Za kilka dni doniósł Limanowski policji, że jakiś Rossyanin zabrał książki od niego, tymczasem okazało się to nieprawdą, bo znaleziono je następnie u Ożarowskiego i Gozdeckiego.

Na tem skończyło się przesłuchanie p. Cossy, poczem wezwał p. przewodniczący Intendera na salę i zawiadomił go, że za obrazę p. Cossy został skazany na trzydniowy areszt.

P. Intender uprasza o wezwanie do rozprawy na świadka radcę policji lwowskiej p. Friedricha, na udowodnienie okoliczności, że oskarżony nie mógł przed p. Cossą zrobić żadnych poufnych zwierzeń.

Prokurator sprzeciwia się wezwaniu tego świadka.

Drugim świadkiem była Antonina Morawetz, praczka z Wiednia, która niektórym oskarżonym wiedeńskim prowadziła gospodarstwo. Morawetz przemawia właściwie tylko po czesku, ale ponieważ nikt jej wymowy zrozumieć nie może, przeto sili się mówić po niemiecku i po polsku, tak, że naraz przemawia aż w trzech językach i trudno ją nieraz zrozumieć.

Przed złożeniem przysięgi przez świadka, zabrał głos osk. Zawisza i uprasza, ażeby od Morawetzowej nie odbierano przysięgi, ponieważ są dane, iż za pomocą pieniędzy starano się ją nakłonić do fałszywych zeznań.

Trybunał nie przychylił się do tego żądania i odebrał od Morawetzowej przysięgę.

Morawetzowa zeznała: Mieszkała u mnie pp.: Mikiewicz, Zawisza, Karol Schmiedhausen, Korytyński, który podczas rozprawy został przywieziony do więzienia tutejszego i Nasu-howski; p. Barabasz zaś przychodził tylko na obiady itp. Stróż kamieniczny skarżył się przed Morawetzową, że jej panicze świecą długo w noc, na co Morawetzowa nie umiała zaradzić; nie wiadomo jej także, po co tak długo świecono, bo słońce wczesnie spało. Wiadomo jej także, że przybyli do jej lokatorów jacyś dwaj panowie z Rosyi a panna Teresa Ploederl, która również mieszkała u niej i przyrządzała panom herbatę, opowiadała jej, że ci dwaj panowie z Rosyi są bardzo wielkimi zbrodniarzami, ściganymi przez żandarmeryę, że każdy z nich wybiera się do Ameryki, ma przy sobie po 500 zł., że każdy z nich jest przebrany, ma perukę i nos przyprawiony. Nazwiska tych dwóch panów, którzy rzekomo przybyli z Rosyi, nie są znane świadkowi. Z innych oskarżonych poznaje pp. Mendelsohna, Brzezińskiego i Lubiczankowskiego. Ostatni dwaj panowie przychodzili czasami do jej lokatorów na piwo. Mendelsohna tylko raz widziała w marcu. Żaden jednak z tych panów nie jest tym Rossyaninem, którego miała ścigać żandarmerya. Dalej wiadomo świadkowi, że Mikiewicz jeździł do Krakowa; opowiadała jej to Ploederl, która, zdaniem świadka, pozostawała w bliższych stosunkach z Mikiewiczem. Z własnego spostrzeżenia nie wie nie Morawetzowa. Ploederl opowiadała jej także, że musiała przed Mikiewiczem złożyć przysięgę, że nie nie zdradzi; opowiadała jej także, że Mikiewicz miał dostać znaczne sumy z Turcyi i z Rosyi. O książkach nie Morawetzowej nie wiadomo; nie umie ona zresztą czytać. Raz tylko, gdy Mikiewicz wyjeżdżał, dał jej do przechowania książkę, w której był rysunek: „głowa i nad nią kosa”. Książkę tę schowała w poduszkę. Mikiewicz posiadał także rewolwer i sztylet. Ploederl opowiadała jej także, że głową jest Mikiewicz, a tamci wszyscy są tylko jego pomocnikami.

Przewod. Są tu przypuszczenia, że Morawetzową nakłaniano, aby nie zeznawała prawdy i nie gubiła młodych ludzi.

Morawetzowa. O tak! Był u mnie w Wiedniu jakiś pan i prosił, ażeby nie gubiła tych młodych ludzi. Ale ja odpowiedziałam, że powiem prawdę.

Na dalsze zapytania zeznała Morawetzowa, że Mikiewicz groził jej, gdyby zdradziła tajemnicę a nawet w hotelu w Krakowie miał ją ktoś jeszcze nakłaniać do oględnych zeznań. W końcu zeznała Morawetzowa, że do jej czworników przychodziło co najwięcej 4—5 panów, a nie 30 i to nie codziennie, lecz czasami. Świadkowi było także wiadomo, że ma do czynienia z socjalnymi demokratami.

Oskarżony Mikiewicz czyni następującą uwagę: Nie jest prawdą, ażeby jej groził; fałszem jest także co mówi o rzekomych zwierzeniach panny Ploederl. Gdy wy-

jeżdżał do Krakowa, dał Morawetzowej do przechowania książeczkę, w której były zapisane książki i rzeczy jego i jego kolegów. Ta książeczka była zawinięta w *Meteora* a na nim był wyrysowany Krakowiak z kosą; pracza, nie umiejąca czytać, sądziła, że to jakiś znak konspiracyjny.

Przew. okazał Morawetzowej rozmaite rysunki, których ona rozpoznać nie umie.

Dalszy świadek, panna Teresa Ploederl, prawdziwy typ Wiedeński, szwaczka, była w r. z. w Krakowie w śledztwie pod zarzutem zbrodni zdrady stanu i siedziała w więzieniu 3 miesiące. Teraz występuje w charakterze świadka i po złożeniu przysięgi, zeznaje: O podróży Mikiewicza do Krakowa, zgoda mi nie wiadomo; wiem, że wyjeżdżał, ale nie wiem dokąd. Nie wiem także, o co Mikiewicz jest oskarżony. Nie mi nie wiadomo o tem, ażeby przed Mikiewiczem miała składać przysięgę na zachowanie tajemnicy; nigdy czegoś podobnego nie mówiła Morawetzowej, a jeżeli ona to twierdzi, to zeznaje fałszywie i popełnia krzywoprzysięstwo. Wiadomo mi tylko, że Mikiewicz, Zawisza, Karol Schmiedhausen i Korytuński mieszkali u Morawetzowej, Barabasz zaś przychodził na obiad. Ja mieszkalam także u Morawetzowej, ale nie wiem nic o tem, aby przyjeżdżali jacyś zamaskowani Rosjanie. Nie jest prawdą, ażeby Morawetzowej opowiadała jakieś niestworzone rzeczy o tych rzekomo zakapturzonych Rosjanie. Nigdy nie mówiła czegoś podobnego. Mikiewicz dał mi raz do przechowania pakiet, ale nie wiem, co w nim było, bom do niego nie zaglądała. Mendelsohna nie znam wcale.

Przy konfrontacji Morawetzowa zaczyna w trzech językach opowiadać bardzo szybko jakieś zdarzenia, ale przy najlepszych chęciach wszystkich stron interesowanych, niepodobna dociec, o co jej chodzi. Martwi ją tylko to, że panna Ploederl śmie wątpić o jej prawdomości.

P. Ploederl pozostaje w zupełności i nieodwołalnie przy swoich zeznaniach, nazywając Morawetzową plotkarką, która z zawodu trudni się tylko plotkami.

Oskarżony Zawisza: Oskarżenie przeciwko mnie opiera p. prokurator wyłącznie tylko na zeznaniach Morawetzowej, która jak to panowie słyszeliście, nie zeznała zgoda nie takiego, co by mnie specjalnie mogło obciążać. Powiada ona, że wszystko co wie, pochodzi od panny Ploederl, która znowu złożyła przysięgę na to, iż nie podobnego nie mówiła Morawetzowej.

Oskarżony Mendelsohn czyni uwagę, że Morawetzowa powiedziała nieprawdę, mówiąc, że widziała go w marcu w Wiedniu, gdy tymczasem listy jego pisane w tym miesiącu dowodzą, że w tym czasie był w Genewie.

Ozwarty świadek, p. Stanisław Baczynski, portyer w hotelu Europejskim we Lwowie, zeznał pod przysięgą, że we wrześniu 1878 r. stał w tym hotelu Antoni Lipski (Ludwik Waryński), którego poznaje, a czemu tenże nie przeczy. Koturnickiego zna tylko z ulicy, z dawniejszych lat; Biesiadowski nie zna.

Świadek p. Albin Todtschindler, zarządca drukarni związkowej we Lwowie, zeznał pod przysięgą, że Inlander przyniósł do niego w listopadzie 1878 r. polski przekład *Zycia Chrystusa* Renana, z zapytaniem, co jego wydrukowanie kosztować będzie. W kilka tygodni później chciał odebrać manuskrypt, ale świadek nie oddał go, bo nie miał jeszcze czasu obliczyć kosztów. Na rekwizywę sądu musiał świadek oddać do sądu manuskrypt i dzieło nie zostało wydrukowane. Koturnickiego nie zna świadek; Mendelsohna widział w drukarni raz a najwięcej dwa razy. P. Antoni Mańkowski był głównym zarządcą a świadek drugim; to też nie mieszkał się do tego, jakie dzieła miały być drukowane w drukarni. W tej drukarni nie drukowano ani broszury *Opowiadania o biedzie* ani też *Opowiadań starego gospodarza*. Dowodem na to jest okoliczność, że drukarnia związkowa nie miała i nie ma takich czcionek, jakimi są wydrukowane obie broszury.

Dr. Rosenblatt uprasza p. przewodniczącego o skontatowanie, że *Zycie Chrystusa* Renana nie jest dziełem socjalistycznym.

Świadek p. Adam Bartoszewicz, współwłaściciel księgarni polskiej we Lwowie, zeznał pod przysięgą: Dnia 4 grudnia 1878 przyszedł do księgarni jakiś nieznanomy, który nazwał się Kellerem, zakupił dość wielką ilość książek dozwolonych i kazał je wysłać do Krakowa pod adresem p. Walerzego Chaberskiego, później jednak przyszedł sam i zabrał przesyłkę. Później był ten nieznanomy pan Keller jeszcze dwa razy; za drugą bytnością zaprenumerował *Tydzien* na kwartał i kazał przysyłać do czasopismo do Krakowa pod adresem p. Chaberskiego. Z księgarni polskiej wyszły jeszcze dwie przesyłki książek dozwolonych do Krakowa pod adresem p. Chaberskiego, ale wysyłki te były uskutecznione na życzenie p. Kellera. Wysyłając drugą przesyłkę napisałem na fakturze, że Richter nie chce się pojąć drukowania *Zycia Chrystusa* Renana, bo

Keller, wyjeżdżając ze Lwowa, prosił mnie, abym zapytał p. Richtera, czy nie podjąłby się wydawnictwa powyższego dzieła. Ta druga wysyłka obejmowała przeważnie studium socjalistyczne Limanowskiego. Ostatnia przesyłka książek dozwolonych miała miejsce d. 11 stycznia 1879. Kto ją zamówił, tego nie wiem. Nareszcie zeznaje świadek, że tym Kellerem nie jest Koturnicki, którego zna z r. 1877. Z reszty głównych oskarżonych nie zna żadnego.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Lwowskie Towarzystwo zaliczkowe

II.

(§) Pod przewodnictwem p. Alfreda Młockiego odbyło się wczoraj po południu w sali ratuszowej walne zgromadzenie członków Towarzystwa zaliczkowego. Zebranie było liczne. Na wezwaniu przewodniczącego, dyrektor, p. Wacław Dąbrowski, odczytał sprawozdanie z czynności za r. 1879. Ważniejsze szczegóły i daty z tego sprawozdania podaliśmy w sobotę. Zgromadzenie przyjęło do wiadomości. Dr. Bernard Goldman, jako referent komisji rewizyjnej zdał sprawę z czynności i rachunków za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1879. Zgodnie z jego wnioskiem zgromadzenie dało dyrekcji absolutoryum. Z kolei dr. Wiktor Zbyszewski jako referent komisji kontrolującej przedstawił jej wnioski o podziale czystego zysku z r. 1879 w kwocie 12.060 zł. 57 ct. Zgodnie z temi wnioskami zgromadzenie uchwaliło: 1 wypłacić 6% dywidendy od wpłaconych udziałów; 2. z reszły pozostałej po strąceniu tego procentu przyznaczyć $\frac{1}{3}$ (1.469 zł. 90 ct.) na tantjemę dla dyrekcji, a $\frac{2}{3}$ na superdywidendę (2%) od wpłaconych udziałów. Pozostaje jeszcze kwota 722 zł. 83 ct. którą przeznaczono na ewentualne pokrycie wątpliwych wierzytelności.

Dotąd uchwały zapadały bez rozprawy. Za to dalszy przedmiot porządku dziennego, zmiana statutu, zajął dość czasu. Referent rady zawiadawczej, dr. Karol Mały, przedstawił zmiany, z których pierwsza przekształca organizację dyrekcji. Dotąd składała się dyrekcja z dyrektora, kasyera i kontrolora, a każdy z tych trzech członków miał specjalnego zastępcę. Mogłoby się tedy czasem okazać brak trzech podpisów potrzebnych firmie, co, chociażby tylko chwilowo trwało, zawsze stanowi niedogodność dla normalnego toku czynności. Rada zawiadawcza, chcąc zaradzić tej niedogodności, zaproponowała taką zmianę §. 4 statutu, aby dyrekcja składała się z trzech dyrektorów wybieranych i zatwierdzanych w sposób dotychczasowy i aby wybierani byli trzej zastępcy dyrektorów, z których każdy każdego dyrektora zastąpić może w czynności, jeżeli to się okaże potrzebnym. P. Guackler nie widzi żadnej korzyści dla towarzystwa w tej zmianie i mniema, że należy pozostawić dotychczasową organizację dyrekcji. P. Zima zwrócił uwagę, że nie chodzi tu o tworzenie nowych posad, lecz o zarządzenie niedogodności, która już nieraz uczeń się dała. Mowca, jako dyrektor kasy oszczędności, wie z praktyki, że czasem Towarzystwo zaliczkowe nie mogło przedłożyć weksłu z trzema podpisami. Zgromadzenie poszło za radą p. Zimy i uchwaliło proponowaną zmianę statutu.

Po krótkiej dyskusji uchwalono dalsze zmiany w ustępach statutu, które określają zakres działania członków dyrekcji. Według nowego brzmienia statutu zakres działania pojedynczych członków dyrekcji określi rada zawiadawcza. Przedewszystkiem poruczy rada jednemu z dyrektorów przewodnictwo w dyrekcji, drugiemu bezpośredni zarząd kasą stowarzyszenia, a trzeciemu kontrolę kasy i ksiąg towarzystwa. Dyrekcja zająławszy swoje czynności na posiedzeniach pod przewodnictwem dyrektora przewodniczącego według większości głosów i prowadzi osobny protokół swoich czynności. Poświadczenia i pokwitowania, wydawane jedynie w celu przeprowadzenia manipulacji, mogą być także przez tych urzędników towarzystwa podpisywane, którym te czynności przez dyrekcję poruczone zostały. Wszakże za te czynności dyrekcja odpowiada przed Towarzystwem solidarnie. Gotówka, dokumenty dłużne i papiery wartościowe stowarzyszenia przechowywane być winne pod dwoma kluczami, które tylko w rękach dyrektorów znajdować się mogą. Dyrekcja powinna przynajmniej raz na miesiąc odbyć skonto kasy. Protokół z każdego odbytego skontra winien być przedłożony Radzie zawiadawczej.

W poprawce do §. 58 rada zawiadawcza wnosi, aby najniższy udział członków wynosił 50 zł. zamiast jak dotąd 20 zł. Dr. Mały podniósł, że już obecnie w przecięciu przypada na jednego członka przeszło 60 zł. z ogólnej sumy udziałów. P. Chodaś sprzeciwił się tej zmianie, bo utrudnia ona przy-

stąpienie do towarzystwa ludziom niezamożnym, dla których nie jest to obojętnym czy mają złożyć o 30 zł. więcej. P. Romanowicz odpiera ten zarzut. Nie ma żadnego utrudnienia, dopóki członkowi wolno spłacać udział w ratach miesięcznych po 50 ct. Kto z takich centowych wkładek potrafi złożyć 20 zł., ten doprowadzi także bez uszczerbku do 50 złr. Podwyższenie udziału w sposób proponowany będzie bodźcem do większej oszczędności. P. Chodaśowi nie trafia ostatni argument do przekonania, bo trudno zmuszać do oszczędności biedaka, który nie ma z czego oszczędzać. Zgromadzenie jednak uchwaliło proponowaną zmianę.

Opozycję wywołała także poprawka do §. 63 podwyższająca wpisowe z 2 zł. na 5 zł. Referent dr. Mały tłumaczył, że zmiana ta jest słuszną. Wpisowe wpływa do funduszu rezerwowego, który dziś jest tak znaczny, że gdyby w razie rozwiązania towarzystwa podzielono go między członków, przypadłoby na jednego przeszło 6 zł. Nowi członkowie przystępują zatem już do towarzystwa wyposażonego i powinni stosowną kwotę przyczynić się do wzrostu funduszu rezerwowego. Dr. Zgórski podniósł nadto, że dziś nowo wstępujący członek opłaca procent znacznie mniejszy od tego, jaki pobierano w pierwszych latach istnienia towarzystwa. Na tej różnicy w procencie zyskuje nowy członek tyle, że słusznie można nań nałożyć większą opłatę tytułem wpisowego. Zresztą równocześnie z zaprowadzeniem wyższej opłaty opuszczony zostanie ustęp, który wymagał, aby wpisowe naraz zostało uiszczone. Jest to ustępstwo dla ludzi niezamożnych. Uwagi te trafiły do przekonania członków, to też mimo opozycji dr. Skowrońskiego i p. Chodaśa zgromadzenie przyjęło proponowaną zmianę.

Ostatnią poprawką do statutu, która określa sposób użycia czystego zysku, przyjęto bez rozprawy. Według tej poprawki z czystego zysku wydzielają się będzie 10% do funduszu rezerwowego dopóki tenże nie osiągnie wysokości 10% udziałów. Następnie opłaca się z czystego zysku przypadające za rok ubiegły podatki rządowe. Z pozostałej reszły wyznacza się na uposażenie funduszu na dywidendę taki procent od uprawnionych do dywidendy udziałów, jaki w roku ubiegłym płaciło stowarzyszenie od wkładek oszczędności. Jeżeli w ciągu roku ubiegłego uległa zmianie, natenczas do wymiaru dywidendy dla udziałów przyjętą będzie stopa najwyższa. Z pozostałej kwoty wyznaczy się dla dyrekcji i urzędników $\frac{1}{3}$ część jako tantjemę, a $\frac{2}{3}$ części na dalsze dotowanie funduszu na dywidendę i inne cele uchwalą ogólne zgromadzenia wskazane. Rozdział tantjemi między dyrektorów i urzędników określi osobny regulamin Rady zawiadawczej. Przy udziałach niezupełnie wpłaconych, dopisywana będzie dywidenda do udziałów. Przy obliczeniu dywidendy udziały członków o tyle będą uwzględniane, o ile z całych guldów się składają. W rachunek nie wchodzi kwoty udziałów, uzbierane z wkładek w ciągu tego roku, za który dywidenda ma być wypłacona.

Zgodnie z wnioskiem rady zawiadawczej (ref. p. Franciszek Zima). Zgromadzenie zatwierdziło ponowny wybór p. Wacława Dąbrowskiego na dyrektora od 1 kwietnia b. r. do 1 kwietnia 1883. Zastępcami dyrektorów na ten sam okres czasu ustanowieni zostali pp. dr. Karol Mały, Jakób Piepes i Piotr Grabowicz.

Nastąpiły w końcu wybory. Do Rady zawiadawczej zostali wybrani: pp. Adolf Aleksandrowicz, dr. Piotr Gross, Maciej Kostecki, dr. Karol Mały i Zygmunt Riechtmann ponownie. Pp. Seweryn Prexell i prof. dr. Władysław Zajączkowski weszli w skład rady zawiadawczej w miejsce pp. K. Iskierskiego i A. Stronera. Do komisji rewizyjnej wybrano ponownie ustępujących członków, mianowicie pp. Bernarda Goldmana, Karola Klipunowskiego i Eugeniusza Wędrychowskiego.

OSTATNIA POCZTA

Z rozmaitych stron kraju dochodzą nas wiadomości o serdecznych objawach radości go udziału i uczuć *hojności* z powodu zaręczyn JCW. Najdost. Arcyksięcia Rudolfa z Jej Kr. Wysokością Księżniczką Stefanią. Rada gminna miasta Brodów uchwaliła jednogłośnie na posiedzeniu z dnia 11 bm. złożyć u stóp tronu za pośrednictwem Pana Namiestnika najwyższe i najgorętsze życzenia z okazji tak radosnego aktu w Najj. Rodzinie Monarchy; a reprezentacja gminna Ulanowa przesłała telegraficznie wyraz swych serdecznych życzeń i uczuć najgłębszego przywiązania. W Krośnie odbyło się na intencję Najdostojniejszych Narzeczonych uroczyste nabo enstwo, w którym obok władz i korporacji wzięła wiele liczny udział ludność miejscowa i okolice. Zgromadzeni

w Samborze przy sposobności poboru woj. skowego, przełożeni gmin całego powiatu, o trzymawszy wiadomość o zaręczynach JCW. Najd. Arcyksięcia, idąc za popędem uczuć przywiązania do Najj. Rodziny Monarszej, z własnego natchnienia złożyli na ręce c. k. starosty adres z wyrazem najlojalniejszych i najczulszych swych życzeń. Rada gminna Złoczowska i tamtejsze kasyno mieszczańskie złożyły na ręce c. k. starosty serdeczne gratulacje, z prośbą, aby przesłane zostały Najj. Państwu i Najdost. Narzeczonym.

Komisja budżetowa Izby deputowanych przyjęła projekt ustawy o poborze podatków i pokryciu wydatków państwa w kwietniu i maju 1880. Dr. Dunajewski wybrany sprawozdawcą.

Kwestya jezuicka zajmuje teraz wyłącznie umysł we Francji. Wzburzenie jest ogromne, a agitacja rośnie jak lawina. Hasłem agitatorów jest wygnanie Jezuitów z Francji; zbierają się podpisy pod petycyę, urządzają się *meetings*, że aż serce rośnie radykałom po tej stronie Wogeów. Artykuł 7, który był dotychczas *cheval de bataille* całego tego bractwa i którego odrzucenie wywołało taki efekt, przedstawiony jest teraz jako „kompromis“, prawie jako koncesya dla „klerykałów“. Zdawałoby się, że wszystko, co mówiono i pisano za przyjęciem tego artykułu, że wszystkie namiętnie filipiki Ferrygo, piornujące artykuły *Republique Française*, że błagalny głos Freycineta w senacie — że wszystko to było tylko komedya, gdyż w gruncie rzeczy tak rząd jak i pokrewni mu duchem liberaliści niegdy nie obawiali się bardziej, niż przyjęcia tego artykułu. Dopiero po jego odrzuceniu odetchnęli, gdyż to dało pretekst, do zastosowania środków, po których jedynie wytepienia „zarazy ultramontańskiej“ spodziewać się można. Otóż taki jest sens artykułów prasy radykalnej i przemówień klubowych i mitingowych, których całe stopy leżą dziś przed nami. Ale choć trudno widzieć w tem co innego, niż niezręczne maskowanie poniesionej klęski, to jednak z drugiej strony przyznać należy radykałom, że dobrą obrali chwilę do akcji, chwilę, w której uczucie obrazonej miłości własnej przysłania głos rozumu. Refleksya nastąpi wprawdzie niezadługo, można być tego pewnym — ale nim nastąpi, można zawichrzęć niejednym umysłem, a zawsze to zysk w rachunku radykalistów. Już i dziś poważniejsze głosy wykazują całą niedorzeczność twierdzenia, jakoby dziś jeszcze można było wprowadzać w życie ustawy, wydane przed wiekiem, w chwili szaleńczej rewolucyjnej ekstazy. Juryści radykalizmu zapominają, że owe dekryty i ordonanse z czasów rewolucyjnego despotyzmu zostały faktycznie derogowane przez konstytucye późniejsze, w których uznano swobodę wyznań i że żadna ustawa nie daje rządowi prawa wypędzania z kraju obywateli francuskich, przeciw którym nie zapadł wyrok sądowny. Wszakże, — powiada trafnie jeden z organów konserwatywnych ustawy Likurga i Minosa nie zostały także nigdy formalnie zniesione, a przeciw nikomu na myśl nie przyjdzie powoływać się na nie. Rząd francuski nie ma na zawołanie żadnej ustawy, na mocy której mógłby prawnie zabronić Jezuitom pobytu w Francji. Wiedział o tem dobrze Guizot, gdy w r. 1845 chcąc zamknąć lica i nowicyaty jezuickie, zawiązał rokowanie z Rzymem. Dzisiejszy gabinet nawet tego zrobić nie może, gdyż układy z papieżem poczytanoby mu za zbrodnię. Tak więc, jeżeli chce postąpić prawnie, nie zostanie mu nic innego jak wniesić do Izby projekt ustawy o kongregacyach duchownych, projekt, który Izba przyjmie z entuzjazmem, ale który senat z całą pewnością odrzuci.

Nie ma prawie dnia, w którymby *Nordd. All. Ztg.* nie występowała w szranki przeciw któremuś z organów prasy francuskiej lub rosyjskiej. *Nulla dies sine linea*. Dzisiaj przyszedł kolej na wychodzący w Paryżu orleanistyczny tygodnik *Europe Diplomatique*. Dziennik ten, stojący w bliskich stosunkach z książętami Decazes i Broglie maluje swoim czytelnikom obraz przyszłości, w którym Niemcy są wystawione jako Moloch, pożerający Austryę i Hollandyę. *Europe Diplomatique* udziela przeto Austrii rady, aby szukała z bawienią w przymierzu z Francją i Rosją i tym sposobem odzyskała znowu dawną hegemonię w Niemczech, a równocześnie zapewniła sobie wpływ w zachodniej części półwyspu bałkańskiego. *Nordd. Allg. Ztg.* odpowiada na to, że skoro *Europe Diplomatique* otwarcie przyznaje, iż ten idealny alians równałby się zaborczej polityce sprzymierzonych, więc trudno jej brnąć za złe, jeśli nie może pojąć, że takie dwa mocarstwa jak Niemcy i Austrya połączyły się z sobą w tym prostym zamiarze, aby swoje obecne dzierżawy zabezpieczyć przeciw takiej polityce. W końcu wyraża organ kanclerza ży-

czenie, aby niemiecko - austriacka zgoda tak długo trwała, dopóki pierwsze z jej nieszczęśliwych następstw, mianowicie aneksja Holandryi, nie zostanie urzeczywistniona; w takim razie bowiem wszyscy nieprzyjaciele tej zgody mieliby widoki czekać tak długo, ażebym przyszli wreszcie do rozumu.

W Rosyji zanoszą się podobno na radykalną reformę wewnętrzną administracji. Początek już zrobiony: tak zwane *trietioje atdżelenije*, naczelną władzą policyjną, zostało rozwiązane, a szef jego, generał Drentelen poszedł w odставку. Na miejsce tego 3 wydziału ma być ustanowione osobne ministerstwo policyi, któremu podlegać będzie żandarmerja. Ministrem policyi zostać ma hr. Szuwałow, podczas gdy hr. Wajłow obejmie posadę ministra spraw wewnętrznych. Straż policyjna ma być o ile możliwości rekrutowana z żywiołów cywilnych — to znaczy, że mieszkańcy będą obowiązani nadzorować się nawzajem i pomagać policyi. Radom miejskim przyznano ma być szerszy zakres działania w sprawach bezpieczeństwa publicznego. Także ziemstwa otrzymają większe prawa i atrybucje, ażeby mogły działać ręką w rękę z organami rządu w duchu pacyfikacji. Ale nie dosię na tych „reformach”. Hr. Melikow przedłożył, jak mówią, carowi projekt „konstytucyi”, co prawda, jedynie w ośmioru rodzaju. Mają być utworzone dwie Izby: *obszczaja дума* i *bojarskaja дума*, pierwsza byłaby złożona z delegatów wysyłanych przez ziemstwa, druga powstałaby z dzisiejszego senatu.

Z powodu wypuszczenia na wolność Hartmanna, organ rządu rosyjskiego *Journal de St. Petersbourg* takie czyni uwagi: „Dzienniki paryskie donosiły, iż rząd francuski pospieszył powinszować hrabi Loris-Melikowowi ocalenia życia podczas zamachu dokonanego we środę 3 marca. Oczywiście nie chcemy twierdzić, że między temi powinszowaniami a uwolnieniem sprawy zamachu z 1 grudnia istnieje jakaś sprzeczność. Ale klasy rządzące we Francyi, które utrzymują, że idą tylko za natchnieniami i życzeniami opinii publicznej, może zechcą się zgodzić, że jest opinia publiczna i w Rosyji. Bez wątpienia, mogą tę opinię publiczną uważać za mniej oświeconą, aniżeli w ich własnym kraju, ale zawsze ta opinia publiczna istnieje, i nader trudno jej pogodzić wspomniane powyżej powinszowania ze skwapliwym uwolnieniem człowieka, przekonanego o zamach na życie naszego monarchy. Ta opinia publiczna nie pojmuje, jak można wieszować komuś unikięcia zamachu morderey, a zarazem uwalniać takiego morderey, kiedy go się ma w rękę. Może to brak politycznej przenikliwości w narodzie rosyjskim, ale lud ten nie jest zdolny pojąć, jak to się stało, że nazajutrz po bezprzekładnych objawach zapału, którym ten lud był uniesiony podczas obchodu jubileuszu swojego ukochanego cesarza, znalazł się inny naród cywilizowany, przyjazny Rosyji, a nie uznający tej manifestacji za dostateczny dowód, że królobójstwo nie jest w Rosyji „stronniactwem politycznym”, lecz stanowi bandę złoczyńców, wzgardzonych przez społeczeństwo i odepchniętych od jego łona. Chociażby nie wiedzieć ile razy wykładano temu ludowi okólnik p. Dufaure (wymagają-

cy dostarczenia dowodów winy najdalej w ciągu dni 15). ów okólnik, na który powołuje się telegram paryski — lud rosyjski zawsze będzie utrzymywał, że kiedy się ma w rękę złoczyńcę wielkiej wagi i to się go nie wypuszcza z powodu prostej kwestyi formalności i terminów. Prześławna cywilizacja, która tam tyle się chępliwą, wydaje się temu ludowi czemś naksztalt barbarzyństwa, skoro prowadzi do takich następstw — i spogląda na te wynikłości jako na manifestację, otwarcie nieprzyjazną narodowi rosyjskiemu i jego monarche, co jest jedno i to samo. Ubolewamy, iż nie mogliśmy nie zaznaczyć, iż rzeczy tak się mają.”

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 14 marca. (Tel. pryw.) Najj. Pan przyjmował dziś deputację Wydziału krajowego, złożoną z pp. Oktawa Pietruskiego, dr. Józefa Wereszczyńskiego i dr. Hofszarda, która wręczyła adres gratulacyjny z powodu zaręczyn JCW. Najdostojniejszego Arcyksięcia Rudolfa. Najj. Pan raczył nader uprzejmie przyjąć życzenia i wyraził się, że jest uradowany, iż przy każdej ważnej sposobności odbiera z Galicyi dowody lojalności i przywiązania do Swojej Osoby i do Dynastyi. Najj. Pan zapewnił, że z szczególną troskliwością ma zawsze na pamięci kraj ten i jego dobro. Wybór uczyniony przez Najdostojniejszego Następcę Tronu przejął Monarchę tem głębszą radością, że był aktem samoistnym i wyborem serca. W rozmowie z członkami deputacji wspomniął Najj. Pan, że nie ma dotąd fotografii Najd. Narzeczony. Najj. Pani już widziała przyszłą Swą Synową. Najj. Pan przytywał członków deputacji z serdecznym udziałem o niedostatek, panujący w niektórych okolicach Galicyi i ubolewał żywo, że do nieurodzaju, przybyła obecnie jeszcze klęska powodzi.

Dornbirn, 14 marca. Uchwalenie projektu budowy kolei Arlberskiej przyjęto z ogromnym zapalem. Wczoraj wieczorem spalono wspaniałe ognie sztuczne przy muzyce wojskowej. Na bankiecie wśród odgłosu hymnu ludowego wznoszono entuzjastyczne toasty na cześć Najj. Pana i Izby deputowanych.

Paryż, 14 marca. Izba zgodnie z wnioskiem rządu uznała surową wełnę owczą wolną od cła.

Bukareszt, 14 marca. Izba uchwaliła założenie narodowego banku eskontowego z kapitałem 30 milionów.

Romanul pisze o projekcie reorganizacji armii, według którego liczbą pułków dorobanców ma być podwyższona z 16 na 30, a liczba pułków kalaraszi z 8 na 12. Pułki te tworzyć będą armię terytoryalną. Koszta skompensowane zostaną oszczędnościami w innych działach budżetu wojennego.

Wiedeń, 15 marca. Najj. Pan przyjmował wczoraj deputację miasta Pragi i tryestyńskiej Izby handlowej, które składały gratulacje, z powodu zaręczyn JCW. Najdost. Arcyksięcia Rudolfa.

Wiedeń, 15 marca. (Tel. pryw.) Pan minister handlu wziął pod rozwagę przedłożony mu memoriał, zawierający projekt finansowy budowy kolei podkarpackiej z Husiatyna do Żywca bez obciążania skarbu państwowego. Konsoreyum, złożone z francuskich i belgijskich kapitalistów, zawiązało na podstawie wskazanego w memoryale projektu rokowania wstępne z rządem.

Wiedeń, 15 marca. (Tel. pryw.) W Kole polskiem uchwalono wnieść interpelację do rządu w sprawie środków, których zarządzenie stało się niezbędnem z powodu wylewu Wisły, Sału i Bugu. Interpelacja zapytywał będzie, czy rząd zamierza zażądać od parlamentu nadzwyczajnego kredytu celem bezzwłocznego podjęcia najniezbędniejszych budowli wodnych, aby tym sposobem dotkniętej klęskami ludności nastęrczyć sposobność zarobku.

Tagblatt donosi, że Najj. Pan przyjmował deputację galicyjskiego Wydziału krajowego z najlaskawszą uprzejmością. Najj. Pan rzekł, że cieszy go to bardzo, iż Polacy nie pomijają żadnej sposobności, aby Domowi Jegoj dawać dowody lojalności i przywiązania. Najj. Pan oświadczył, że przekonany jest najzupełniej o szczerości tych uczuć i zapewnił, że przy każdej sposobności banku na myśli dobro Galicyi.

Petersburg, 15 marca. Journal de St. Petersbourg stwierdza, że rząd rosyjski zapowiedział był rządowi francuskiemu nowe dowody identyczności i winy Hartmanna i że Freycinet uwiadomiony został o tem dnia 6 marca, a więc w dniu, w którym się odbyła rada ministrów w sprawie reklamacyi rosyjskiej. Freycinet nie uznał za rzecz właściwą zaczekać na zapowiedziane dowody, a względy wewnętrzne skłoniły gabinet francuski do powzięcia uchwały, która jest

zachętą do zbrodniczych zamachów i dlatego tem bardziej ubolewania godną.

Paryż, 15 marca. Mieszkańcy tu Belgijczycy urządzają na uczczenie zaręczyn księżniczki Stefanji z Arcyksięciem Rudolfem bankiet i wielki bal, którego dochód przeznaczony jest na dar weselny dla panny młodej.

Lugdun, 15 marca. Wybrano do senatu radykałów Millaud i Vallier.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 15 marca 1880, godzina 2 min. 28 Losy kredytowe 180-25, Węg. akcy kredyt. 2-3-—, Akcy anglo-austr. 153-20, Akcy banku Union 113-90, Akcy kolei Karola Ludwika 258-75, Akcy kolei północnej 239-—, Akcy kolei południowej 86-80, Akcy kolei Alföld 148-50, Akcy kolei Eitzbiety 187-50, Akcy kolei Lwow-Czerniow. 157-50, Akcy kolei węg. północno-wschodniej 141-—, Akcy kolei Rudolfa ——, Akcy kolei Albrechta ——, Węg. oblig. państw. w złocie 82-—, Galic. oblig. indemn. 98-25, Losy z r. 1864 172-25, Akcy kolei siedmogrodzkiej 135-25, Akcy banku obrotowego ——, Losy tureckie 17-25, Akcy kolei węg.-galic. ——, Akcy kolei państwowej ——, Akcy banku związkowego 149-—, Rubel papierowy 1-25 3/4, Wiedeńskie losy 120-— Węgierskie losy 112-75, Mark. niemieck. ——, Węgierska renta 102-02, Usposobienie silne.

Wiedeń, d. 13 marca 1880, godzina 6, minut. —. Akcy kredytowe 299-80, Anglo-Austr. ——, Unionsbank ——, Kolej Karola Ludwika 258-75, Południowa ——, Renta pap. 71.33, Akcy banku Union 114-80, Kolej Kar. Ludw. 258-75, Południowa 87-60, Napoleonsdor 9-45-—, Rubel papierowy ——, Renta pap. ——, Galic. bank hip. ——, Gal. oblig. indemn. ——, Gal. listy zastaw. banku włość. ——, Losy z r. 1860 ——, Napoleonsdor 9-45 1/2, Usposobienie —

Wiedeń, 15 marca 1880 godz. 10 m. 40, Akcy kredytowe 299-50, Anglo-ustr., 152-50, Akcy banku Union 114-80, Kolej Kar. Ludw. 258-75, Południowa 87-60, Napoleonsdor 9-45-—, Rubel papierowy ——, Renta pap. ——, Galic. bank hip. ——, Gal. oblig. indemn. ——, Gal. listy zastaw. banku włość. ——, Losy z r. 1860 ——, Usposobienie ciche.

Telegramy zbożowe z d. 13 marca.

Wiedeń: Pszenica 14-20 do 14-40 zł., żyto 10-50 do 10-80 zł., okowita pr. 10-000 liter procent —— do —— zł. — Buda-Peszt: Pszenica 75 kłgr. (na wiosnę) 14-25 do 14-30 zł., rzepak (sierpień — wrzes.) 13-75 zł. Berlin: Pszenica złota (na kwiecień — maj) 229-50, żyto ——, spiritus 61-60, olej rzepakowy 54-—, Szczecin: Pszenica —, rzepik ——, Paryż: mąki 159 kłgr. 67-—, olej rzepakowy 78-—, spiritus ——. Wrocław: Pszenica ——, żyto ——, owies ——, spiritus ——, kukurudza ——. Kolonia: Pszenica ——.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński.

Cenuik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 13 marca 1880

Table with 3 columns: description of goods, price per unit, and unit weight. Includes sections for '1. Akcyje za sztukę', '2. Lisy zast. za 100 zł.', '3. Listy dłużne za 100 zł.', '4. Oblig. za 100 zł.', '5. Losy miasta Krakowa', and '6. Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej z dnia 11 marca 1880.

Table with 3 columns: description of securities, price per unit, and unit weight. Includes sections for '1. Dług państwa', '2. Obligacje indemn.', '3. Akcyje', and '4. Listy zastawne losowane'.

Table with 3 columns: description of securities, price per unit, and unit weight. Includes sections for '5. Obligacje z prawem pierwszeństwa', '6. Losy', and '7. Weksele'.

Table with 3 columns: description of goods, price per unit, and unit weight. Includes sections for 'Kurs złota' and 'Z lwowskiej izby handlowej i przemysłowej'.

(1494 2-3) Edykt.

L. 3236. C. k. sąd powiatowy Tarnobrzeg podaje do powszechnej wiadomości, iż na żądanie Katarzyny Maleckiej postępowania względem uznania Ignacego Ziębę z Nadbrzezia, który przed kilkunastu laty z miejscą zamieszkania na flis wydalł się i więcej nie powrócił za zmarłego, zarządzone a kuratorem dla zaginionego ustanowiono wójta gminy Nadbrzezie Franciszka Siwka.

Dlatego wzywa się Ignacego Ziębę, by w przeciągu jednego roku od ostatniego ogłoszenia niniejszego edyktu w gazecie tej albo osobiście przed tutejszym sądem stawił się, albo o swoim życiu i miejscu pobytu uwiadomił tenże sąd względnie ustanowionego kuratora, inaczej po tym terminie na powtórne żądanie nastąpi uznanie jego za zmarłego. Tarnobrzeg 15 października 1879.

(1487 2-3) Edykt.

L. 1344. C. k. sąd powiatowy w Nowym targu czyni wiadomem, iż w dniu 27 grudnia 1877 zmarł w Zubsuchem Jan Jarząbek Chowaniarz z pozostawieniem ustnego kodycytu. Sąd, nie znając miejsca pobytu siostry spadkodawcy, Magdaleny Dropa, która z ustawy do niniejszego spadku konkuruje, wzywa ją, aby w przeciągu roku jednego od dnia niżej wyrażonego licząc zgłosiła się w tutejszym sądzie i oświadczenie swe wniosła, w przeciwnym bowiem razie spadek zostałby pertraktowany z dziedzicami, którzy się zgłosili i kuratorem Janem Zalińskim dla niej ustanowionym.

Nowy targ dnia 24 lutego 1880.

(1863 2-3) Edykt.

L. 416. C. k. sąd powiatowy w Mielnicy niniejszym edyktem chce kupienia mającym wiadomo czyni, że celem zaspokojenia przez Michała Hueulaka przeciw Tekli Fiałkowskiej wywalzonej sumy 10 zlr. 87 w. a. z pn. grunta dłużniczeki w Nowosiółce położone z 1 1/2 morga pola ornego składające się, tej pretensyi za hipotekę służące, cięła tabularnego nie stanowiące w drodze publicznej licytacji na dniu 13 kwietnia 1880, 11 maja 1880 i na dniu 8 czerwca 1880 każdym razem o godzinie 11 rano, na ostatnim terminie nawet niżej ceny szacunkowej w kwocie 140 zlr. w. a. sprzedane zostaną.

Wadyum wynosi 14 zlr. Akt zastawniczego opisanie i oszacowania tudzież warunki licytacyjne leżą w registraturze.

Dla niewiadomych wierzycieli hipotecznych ustanowiono kuratorem Emila Rada z Mielnicy.

(1871 2-3) Edykt.

L. 36/S. kr. Z mocy polecenia c. k. sądu krajowego w Krakowie z dnia 5 września 1879 l. 23544 celem zaspokojenia sumy 580 zlr. w. a. z pn. na rzecz towarzystwa wzajemnego kredytu w Krakowie odbędzie się w kancelaryi podpisanego c. k. notaryusza w Krakowie pod l. 115 przy ulicy Kanoniczej przymusowa sprzedaż przez publiczną licytację sumy 2160 zlr. w. a. z pn. wedle dom. 511 pag. 358 n. 93 on. na rzecz p. Zuzyi Siellawy w stanie biernym dóbr Bienkowiec p. Władysława Siellawy własnych zaindebultowanych w trzech terminach dnia 22 marca, 19 kwietnia, i 10 maja 1880 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania stanowi nominalna wartość tej sumy 2160 zlr. w. a., poniżej której przy dwóch pierwszych terminach pozbyta nie będzie, dopiero w trzecim terminie zostanie za jakąkolwiek cenę sprzedana.

Dalej warunki licytacyjne można przejrzeć w registraturze c. k. sądu krajowego w Krakowie lub w kancelaryi podpisanego c. k. notaryusza w zwykłych godzinach urzędowych.

Kraków dnia 31 stycznia 1880. C. k. notaryusz jako komisarz sądowy Wiktor Brzeski.

(1868 2-3) Edykt.

L. 114. C. k. sąd powiatowy w Turce zawiadania niniejszem, iż na zaspokojenie pretensyi Jakóba Lieber przeciw Antoniemu Mazur pto. 30 zł. a. w. z pn. odbędzie się w sądzie tutejszym w dniach 21 kwietnia i 21 maja 1880 każdym razem o godzinie 9 przed południem egzekucyjna sprzedaż realności pod Nr. 35/64 w Szumiaczu z tem, iż na tych terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej sprzedana zostanie, w przeciwnym razie zostanie na trzecim terminie dnia 22 czerwca 1880 o godzinie 9 przed południem łatwiejsze warunki przez wierzycieli ułożone.

Cena wywołania 105 zł. w. a. Wadium 10 pre. tejże. Resztę warunków można w registraturze tutejszego sądu przejrzeć.

(1861 2-3) Konkurs.

L. 548/pr. Posada adjunkta kancelaryjnego przy c. k. sądzie obwodowym w Tarnowie lub przy innym sądzie obwodowym w X klasie rangi jest do obsadzenia. Ubiegający się o tę posadę mają wnieść swe podania w przepisanej ustawie drodze do prezydium c. k. sądu obwodowego w Tarnowie w dniach 14. w Tarnowie 10 marca 1880.

(1792 2-3) Obwieszczenie.

U c. k. krajowej Drekeyi poczt we Lwowie zalegają niedoreczone posyłki z r. 1878, które po upływie trzech miesięcy licząc od dnia niniejszego ogłoszenia w razie dalszego niepodjęcia takowych w drodze publicznej licytacji sprzedane zostaną. Celem umożliwienia odebrania przesyłek wzmiankowanych podaje się poniżej wykaz takowych do wiadomości powszechnej z tem dołożeniem, że interesowani udowodniając swe uprawnienie bądź jako nadawcy bądź jako adresaci bezpośrednio do podpisanej c. k. Dyrekeyi poczt w powyżej oznaczonym terminie zgłosić się mają.

L. 3222.

Rundmachung.

Bei der k. k. galizischen Post-Direction in Lemberg erliegen die unten angegebenen unanbringlichen Retour-Sendungen aus dem Jahre 1878, welche nach Ablauf von drei Monaten vom Heutigen an im öffentlichen Bittationswege an den Meistbietenden werden verfreigert werden. Diejenigen Interessenten, denen es jedoch an der Rückübernahme der gedachten Sendungen gelegen sein sollte, haben sich bei Nachweisung ihres Behauptungsrechtes binnen der obenberaumten Frist unmittelbar an die gefertigte k. k. Post-Direction zu wenden.

Table with columns: Nr. (L. perzadkowa), Miejsce nadania (Aufgabsort), Imię i nazwisko adresata (Vor- und Zunahme des Adressaten), Miejsce przeznaczenia (Bestimmungsort), Waga (Werte), Waga (Gewicht), P. rto (Porto), P. rto (Nachname), and Treść (Inhalt). It lists various parcels with their destinations, senders, and contents like 'flaszka z płynem', 'list pieniężny', etc.

Przekazy zwrotne z roku 1878. Retour = Postanweisungen aus dem Jahre 1878.

Table with columns: Liczba porząd. (L. perzadkowa), Nr. księgi podawczej (Annahmehuch Nr.), Data podania (Annahme Daten), Miejsce nadania (Aufgabsort), Imię i nazwisko adresata (Vor- und Zunahme des Adressaten), Miejsce przeznaczenia (Bestimmungsort), and Kwota przekazana (angewiesener Betrag) in zł. and fr.

Na święta
poleca
JÓZEF PADEWSKI
we LWOWIE, Rynek licz. 13.
WINA anstryackie
WINA węgierskie
WINA reńskie
WINA francuskie
WINA hiszpańskie
WINA szampańskie.

Ceny najumiarkowawsze, począwszy od 50 ct. za flaszkę czystego wytrawnego zieleńiaku.
Dla łaskawych P. T. odbiorców miejscowych celem łatwiejszego wyboru, są w handlu zawsze **próby** wszelkich Win otwarte.
Wysyłając na prowincye, nie liczę opakowania.
Cenniki na żądanie franco. (1856 2-7)

Przez całą zimę ciągle świeże
Kalafiory
włoskie
w dużych przepysznych różach (7993 16-2)
poleca najtaniej handel
St. Markiewiczza

We Lwowie, w Rynku I. 42.
Pastewne Buraki
burgundzkie, żółte i czerwone,
nasienie pewne, 100 kilo à 35 zgr do nabycia: Zarząd gospodarski w Podwyżsokiem poczta i stacya Sniatyn. (1850 3-3)

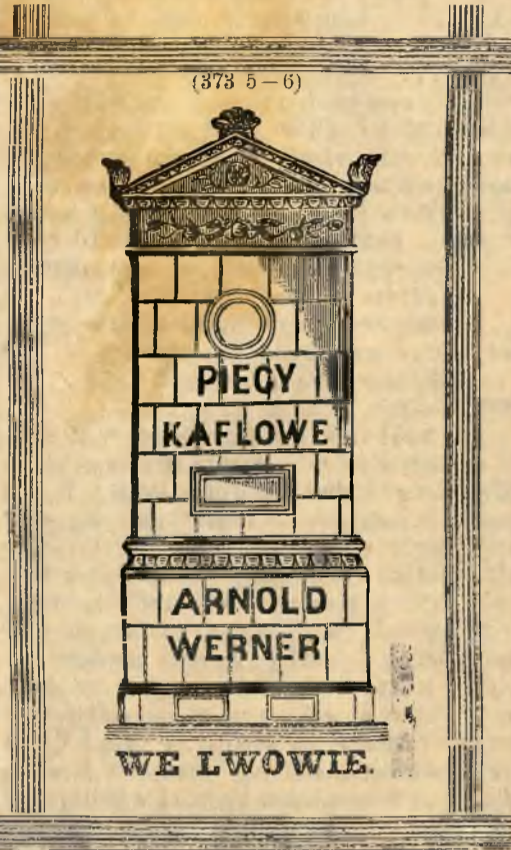
PAPIER WILNY
Ogromne powodzenie tego środka zależy od jego własności sprowadzania na powierzchnię ciała zapalenia i rozdrażnienia, które dotknęły najżywniejsze organa; tym sposobem przeciaga on chorobę na części ciała mniej delikatne i daje większą łatwość uleczenia takowej. Najznakomitsi lekarze zalecają go przeciw **katarom, kaszlowi, nieżyłowi oskrzeli, chorobom gardlanym, grypie, gośćcowi, bolom w krzyżach** i t. p. Użycie tego papieru bardzo proste, jedynie przyłożenie wystarcza i pozostawia tylko lekkie świeżenie. — Cena pudełka 1 fr. 50 c. w Paryżu.
Dostać można we Lwowie w aptekach pp. Mikolascha i Ruckera; w Czerniowcach w aptece p. Golichowskiego. (7850 8-12)

Stundmachung.
Es wird hiemit bekannt gemacht, daß am 2 Mai 1880 als an dem Jahresfesterbetage des Stifters Ignatz Lewkowiez aus dessen Stiftung zur Ausheiratung armer israelit. Mädchen die Verleihung eines Ausstattungsbeitrages pr. 1350 fl. 6. W. an ein armes israel. Mädchen stattfinden wird.
Die Bewerberinnen um diesen Ausstattungsbeitrag haben bis zum 15 April 1880 bei der Stiftungs-Commission mittelst des israelit. Kultusgemeindevorstandes sich schriftlich zu melden, und ihr Gesuch mit folgenden Nachweisungen zu belegen:
1) über ihre Zuständigkeit zur lemberger Gemeinde,
2) über ihre allfällige Verwandtschaft mit dem Stifter,
3) über ihre Armuth,
4) über das zurückgelegte 16te Lebensjahr,
5) über den Umstand, ob sie elternlos sind, oder nicht, und
6) über ihre Moralität.
Der Vorstand der israel. Kultusgemeinde Lemberg den 1 März 1880.

! Niezaprzeczenie!
najlepsze, najskuteczniejsze i najżyściejsze bombony przeciw kaszlowi, zaflegmieniu i chrypcy są
wiedeńskie cukierki od kaszlu
wyrabiane z lodowatego cukru, ślazu i słodkiego drzewka
Feliksa Ronspergera, we Wiedniu, IV bec., Hauptstrasse 29.
Pudełko kosztuje 10 ct., też same z dodatkiem świeżego soku ananasowego 20 ct.
Składy dla Galicyi znajdują się:
we Lwowie u Braei Łazowskich apt., w Krakowie u p. A. Dylskiego aptek., w Kolemym u p. J. Sidorowicza, w Tarnowie u p. J. Reida.
Z kilkuset listów zawierających podziękowania i uznania za skuteczność tego wyrobu przytacza się tutaj tylko jeden:
Wilno. **Do Pana Feliksa Ronspergera,** (7449 5-7)
Upoważniam Pana do publicznego ogłoszenia mego podziękowania za pańskie **Wiedeńskie cukierki od kaszlu**, które mię wybawiły od kilkuletniego kataru płucowego.
Generał-Major książę Jan Gutout.

Nagroda narodowa
10.000 fr.
Medal złoty etc.

QUINA AROCHE
ELIXIR WINNY
WZMACNIĄCY, PRZECIWGORĄCZKOWY
I POWRACAJĄCY SIŁY
Zawierający wyciąg z trzech gatunków chininy, zalecany przez lekarzy przeciw wynędznieniu, braku sił, bladaczce, upodszdżonemu trawieniu, zimnicom zadawnionym i uporczywym, trudnemu przyjszeiu do zdrowia, etc.
W PARYŻU, 22 & 19, ULICA DROUOT.
We Lwowie w aptece P. Mikolascha, w Krakowie u PP. Trauczyńskiego i Rejka, w Czerniowcach, u P. Golichowskiego, w Poznaniu, u Dokt. Mankiewicza.
(6001 10-7)

HYGIENA SKÓRY
SAVON
AU SUC DE LAITUE
MYDŁO WYRABIANE
Z SOKIEM SAŁATOWYM
ED. PINAUD. PARIS
Mydło to odznaczające się olejowatością i wyszukany zapachem łagodzi, odświeża skórę i nadaje jej nieporównaną delikatność. Podczas silnych mrozów należy je używać z masą kallidermiczną (pâte callidermique).
We Lwowie: w aptece p. Mikolascha i w magazynach Pp. Strzyżowskiego, Dziukowskiego, Jahla etc.

SZEMATYZM
Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim księstwem Krakowskiem
na rok
1880
nabyć można po cenie 2 zł. 60 ct. w Ekspedycyi „Gazety Lwowskiej.”
Zamiejscowi zechcą przesłać 2 zł. 70 ct. z których przypada 10 ct. na opakowanie i list frachtowy.
Szematyzm przesyłamy tylko za uiszczaniem należności z góry. Za pobraniem należności nie przesyłamy Szematyzmu.

Wino
naturalne z roku 1878
wymienione stołowe, białe po 16 ct a czerwone po 20 ct. od litra, w faszczkach po 50, 100 litrów i t. d. z dostawą na dworec tutejszy franco, przesyła za pobraniem należności: **K. Geiringer**, właściciel winnicy i składu win w **St. Georgen koło Presburga** na Węgrzech. (1 64 4-6)

Co się w Galicyi dzieje? (1743 2-2)
na co wszyscy patrzą, a rzadko kto widzi.
Dowiedzieć się można w powieści opowiedzianej przez **Dukata** w Chorobaoh Galicyi.
Stronnie 255 za 50 ct. pocztą 55 ct.
Nabyć można w księgarni **F. H. RICHTERA** we Lwowie.

Uwiedomienie.
Następujące homeopatyczne dzieła Dr. A. Kaczkowskiego są do nabycia we Lwowie w księgarniach pp. Gubrynowicza i Schmidta, Mikolaskiego, Richtera i Wilda, w aptece pana Mikolascha i u wydawcy; w Krakowie w księgarni p. Friedleina i w aptece p. Stockmara; w Warszawie w księgarni pp. Gebethnera & Wolfa i Orgelbranda; w Petersburgu w centralnej homeopatycznej aptece p. Fleminga.
1. Teoretyczna i praktyczna „**Nauka Homeopatyi**” dla lekarzy i światłej publiczności w 3 tomach, drugie wydanie, cena 8 zł. w. a.
2. **Poradnik dla matek** o zachowaniu się w stanie błogosławionym, o pielęgnowaniu niemowląt i o leczeniu chorób dzieci cena 1.50
3. **Broszurka** o leczeniu cholery azjatyckiej, cena 25 ent.
4. **Broszurka** o dyecie homeopatycznej c. 15 ct.
5. **Broszurka** o prezerwatywnych środkach przeciw zarazie bydleczej, przeciw ospie owczej, przeciw wścieklicznie, cena 50 ent.
6. **Broszurka** o stosownem użyciu łaźni parowej, cena 20 ent.
(5 2-6)

Meble wiedeńskie i tutejsze
od najwytworniejszych do najtańszych,
Kompletne garnitury do salonu, tapicerowane podług najnowszych fasonów francuzkich portiery i draperye. Garnitury do jadalni i sypialni.
Wielki wybór materji na meble, pajaków, dywanów, ehadników, karniszów do okien i kutasów do firanek
po cenach stałych i niskich
Lustra, Meble żelazne i Meble z drzewa giętego
po cenach fabrycznych (1682 3-8)
poleca handel pod firma
R. SCHÖN & GEBHARDT
we Lwowie, plac Maryacki, Hotel Langa.

MIGRENY I NEWRALGIE
GUARANA
GRIMAULT et Cie, Aptekarzy w Paryżu,
Jeden proszek rozpuszczony w liźycie wody ocukrowanej i zażyty, dostatecznym jest do uśmierzenia natychmiast najsilniejszego bólu głowy i migreny i do wyliczenia rznięcia żołądka i biegunki. Sprzedaje się w pudełkach zawierających dwanaście proszków.
Dla uniknienia fałszerstwa, żądać należy aby każdy proszek był opatrzonej podpisem **Grimault et Comp.**
Dla uniknienia liczych fałszerstw i naśladownictwa, żadać aby stempel rządowy francuzki koloru niebieskiego stósownie do prawa z 26 Listopada 1873, marka fabryczna i podpis GRIMAULT et COMP. znajdowały się na jednej etykiecie.
Dostać można w głównych aptekach w POLSCE i w AUSTRII.
Dostać można we Lwowie w aptekach Pp. Mikolascha, Ruckera i Beisera.

Sucharki!
z fabryki sucharków i pierników **L. CZYŃSKIEGO** w Jarosławiu. Pierwszy wyrób krajowy zastępujący biszkopty angielskie. Sucharki te nie pozostawiają żadnych posmaków żojowych, wyrabiane są z najprzedniejszych i tustościami używanymi w naszej polskiej kuchni. Sucharki te dadzą się długo bez utraty smaku i zapsucia przechować. Sucharki te są do nabycia we Lwowie w handlach korzennych pp. Markiewiczza, K. Bałabana, Klimowicza, Reissa. O. T. Wineklera, Mańkowskiego, Justyana, Brühla, Padewskiego, Marszałkiewicza, N. Baumana synów, E. Kleina, Czarnackiego, Bordolo i w składzie herbaty J. Birklego. — Jakoteż
Pierniki
znane już z niedorównanego smaku i eleganckiego wykończenia do nabycia we Lwowie w handlach korzennych: P. W. Królikowskiego, K. Bałabana, Markiewiczza, Brühla, E. Kleina, Klimowicza i Bordolo, oraz w innych pierwszorzędných handlach korzennych w Galicyi. (1409 6-10)

Główny skład
WIN WĘGIERSKICH
pierwszej jakości
Kronika i Mahlera
za rogatką Żółkiewską pod liczbą 105 (Zniesienie — Lwów).
Cennik.
Wina węgierskie białe.
Zwykłe stołowe wina zaczawszy litr od 20 ct. do 30 ct.
Hegyalauer butelka 32 ct. — litr 38 ct. — wiadro 15 zgr.
" z roku 1874 " 40 " " " 45 " " " 20 "
Zieleniak " 50 " " " 60 " " " 30 "
" prima " 60 " " " 70 " " " 35 "
Szamorodner " 80 " " " 95 " " " 48 "
" z roku 1872 " 90 " " " 1'05 " " " 55 "
Tokajer " 95 " " " 1'10 " " " 58 "
" z roku 1872 zgr. 1
Maszlasz butelka 70 " " " 80 " " " 40 "
Wina węgierskie czerwone.
Bondaj butelka 40 ct. — litr 45 ct. — wiadro 20 zgr.
Erlauer " 45 " " " 50 " " " 25 "
Offner " 50 " " " 55 " " " 28 "
Karlowitzer " 65 " " " 75 " " " 37 "
" stary " 90 ct.
Stare wina Tokajskie nalano w butelkach z roku 1869 1 zgr. 20 ct.
" " " " " 1866 1 zgr. 50 ct.
" " " " " 1860 2 zgr. — ct.
" " " " " 1859 2 zgr. 50 ct.
" " " " " 1854 3 zgr. — ct.
Muskat lunelle stary butelka 1 zł. 50 ct.
Na prowincye za pobraniem pocztowem lub kolejuwem z p. u.
Kronik & Mahler.